

Kiállítás és könyvbemutató a Magyar Kultúra Napja tiszteletére Kászonaltízen

Hargita Megye Tanácsa, a Hargita Megyei Hagyományőrzési Forrásközpont és Káson község Polgármesteri Hivatala a Magyar Kultúra Napja tiszteletére kiállítást és könyvbemutatót szervez a kászonaltízi Művelődési Házban 2018. január 19-én, pénteken 19 órától. Az Orbán Balázs nyomdokán a Gyimesek vidékén című fotókiállítás anyagát a Gyimesekben korábban szervezett dokumentációs fotótábor anyagából válogatta Balázs Ödön, a Forrásközpont fotográfusa. A sajátos körülmények között élő és gazdálkodó gyimesiek mindennapjait, a különleges természeti környezetet bemutató tárlat tél végéig lesz megtekinthető. A megnyitón kulturális műsorral lép fel a kászonaltízi Dr. Lukács Mihály Általános Iskola tanulóinak csoportja.

A Forrásközpont kiadványait P. Buzogány Árpád művelődésszervező mutatja be. Az intézmény az utóbbi időszakban több néprajzi, helyismereti kiadványt és fotóalbumot jelentetett meg, amelyek közül többet is bemutatnak ez alkalommal a kászoni közönségnek.

A székelység története

Diákoknak és felnőtteknek egyaránt ajánljuk a már sok kézen megfordult kiadványt, melynek szerzői pedagógusok, történészek: Ferencz S. Alpár, Forró Albert, Hermann Gusztáv Mihály, Kádár Gyula, Mihály János, Novák Csaba Zoltán, Novák Károly István, Orbán Zsolt, Sepsiszéki Nagy Balázs, Sófalvi András és Sztáncsuj Sándor József. A könyv a székelyekkel kapcsolatos legfontosabb tudnivalókat minden korosztály számára röviden és közérthetően foglalja össze.

Több szem többet lát

Legfrissebb kiadványok közé tartozik a Több szem többet lát című néprajzi és helyismereti tanulmánykötet, melynek szerzői udvarhelyszékiek: Balácsi Dénes, Nagy Enikő, Gálfalvi Gábor, Jakab Rozália, Lőrincz Ilona, Lőrincz József, P. Buzogány Árpád, Sándor-Zsigmond Ibolya, Salló Szilárd, Sente B. Levente és Zsidó Ferenc. A Piros bazsarózsa, kék házak és fakelenta című fejezet népeleettel kapcsolatos írásokat, a Balladák, pástilusok, mondókák című néprajzi közléseket tartalmaz, illetve Kastélyok, iskolamesterek, gazdakörök címen főleg az elmúlt két évszázaddal kapcsolatos helyismereti közléseket gyűjtötte egybe a szerkesztő.

Falínaptár Haáz Rezső rajzaival

A 2018-as falínaptár székelyföldi népviseleteket mutat be Gyergyó vidékéről, Gyalakutáról és Siklódról, Felsőrákosról, Agyagfalváról, Petekről, Lövétéről, Kecsetből és Kisfaludból, Szolokmárról, Gyimesfelsőlokról, Székelymuzsnáról és Homoródalmásról. A múzeumalapító Haáz Rezső rajzait a család (örökösei) bocsátották az intézmény rendelkezésére, a színpompás viseletábrázolásokat Balázs Ödön válogatta és szerkesztette naptárrá.

Az élet íze

A kiadvány néprajzi tanulmányokat és gyűjtéseket, közléseket tartalmaz. Szerzői udvarhelyszéki személyek: Balácsi Dénes, Dr. Barabás László, Gálfalvi Gábor, Jakab Rozália, Lőrincz Ilona, Lőrincz József, Nagy Enikő, P. Buzogány Árpád, Sente B. Levente, akiknek helyismereti, néprajzi közléseit az elmúlt időszakban is több helyütt olvashattuk.

A kiadvány három nagyobb témával foglalkozik, három külön fejezetben. „Szép élet...” címmel szokásokról, ünnepekről, életmódról olvashatunk (katonáskodás és régi farsangi mulatságok, vizitáskodás és a szolgaság, májusfaállítás). A Katlanok, kutak című fejezetben mesterségekkel kapcsolatos írások követik egymást (hagyományos téglavetés, kútásás, tejfeldolgozás, cifrabunda, pipakészítés). A harmadik, terjedelmes fejezet (Miben futnak, fáradoznak?) néprajzi gyűjtéseket tartalmaz: falucsúfolókat, népi időjóslásokat és más hiedelmeket, virágneveket dédanyáink kertjéből, találós kérdéseket, táncszókat, kurjantásokat és húsvéti verseket, tájszavakat, balladákat, farkaslaki, rugonfalvi határneveket és azokhoz fűződő mondákat.

P. Buzogány Árpád – Salló Szilárd: Hagyományos életmód a mindennapokban

A kötet Csíki hétköznapok, illetve Gyimesi szokások és hiedelmek című fejezete dr. Salló Szilárdnak az elmúlt 10 évben végzett kutatásaiból ad ízelítőt. A szövegek korábban más folyóiratokban, tudományos kötetekben is megjelentek, ez alkalommal tudománynépszerűsítő céllal, a szakirodalmat mellőzve és a saját kutatási eredményeket előtérbe helyezve láttak napvilágot.

Három közlemény a csíki juhászat témaköréből való: az első a csíkmadarasi juhászok Naskalaton (Csíki-havasok) található pásztorszállását és annak eszköztárát, a második pedig a juhászévnék egy jelentős eseményét, az őszi juhelhányást mutatja be. A harmadik közlemény a pásztortárgyak díszítettségére fókuszálva, a Csíki Székely Múzeum néprajzi gyűjteményében található pásztorbotok mintakincsét tárja az olvasó elé. A csíki vonatkozású írások közül az utolsó tematikailag eltér a többitől, ez a közlemény egy csíkmadarasi rózsafüzér társulat tevékenységébe nyújt betekintést.

A kiadvány második, gyimesi tematikájú rovatában a hiedelmekre és szokásokra helyeződik a hangsúly. Előbb egy gyimesifelsőloki asszony hiedelmeit ismerheti meg az olvasó, majd a rontáshiedelmek egyik legveszélyesebb típusával, az urszitával találkozhat, végül a harmadik írás a gyimesi húsvéti ünnepkör elmaradhatatlan szokását, a tojásírást mutatja be.

Az Egy kenyéren élnek című fejezetben P. Buzogány Árpád korábbi gyűjtéseit feldolgozó írásait olvashatjuk a fa megmunkálásáról, a kézművességről, illetve két udvarhelyszéki településsel, Kőrispatakkal és Gaggyal kapcsolatos közlést (a lakodalom régi rendje és állatnevek, illetve szólások, közmondások).

Orbán Balázs szemével 2010–2013

A 2002 óta Udvarhelyszéken szervezett fotótáborok válogatott anyagából összeállított harmadik album összesen 56 települést mutat be, 11 község: Máréfalva, Bögöz, Parajd, Székelyderzs, Siménfalva, Galambfalva, Farkaslaka, Románandrásfalva, Újszékely, Korond, Fenyéd községek minden faluját és tanyáját. A táborok szakmai vezetője és a képanyag válogatója Balázs Ödön, a Forrásközpont fotográfusa.

A 164 oldalas, teljesen színes, kemény kötésben kiadott album nem csupán képekkel mutatja be a településeket, hanem rövid leírásokkal is segíti az érdeklődőket a tájékozódásban. A településeket ismertető szövegeket Barabás Dénes, Fazakas Katalin, László-Velin Orsolya, P. Buzogány Árpád és dr. Salló Szilárd állították össze.

Másfél évtized képezzeciája

A 128 oldalas fotóalbum anyagát a szerkesztő Balázs Ödön fotográfus válogatta az Orbán Balázs szemével elnevezésű dokumentációs fotótáborok alkotóinak felvételeiből, az utóbbi 15 esztendő „képezzenciájaként”. A vidéki életterek kötetbe gyűjtött ábrázolásai az utóbbi években hazai és nemzetközi szinten is elismeréseket hoztak a táborban résztvevőknek. – A fotográfiák dokumentatív funkcióján túl a mindenkori céljuk az volt, hogy esztétikusan örökítsék meg, adják vissza a látottakat: a népelet mindennapjait, az ember által alkotott és alakított környezetet – olvashatjuk a bevezetőben.

Az előszó és a képek adatait tartalmazó részletes jegyzék magyar, román és angol nyelvű.

Székelyföldi népviseletek Haáz Ferenc Rezső képein

A képeslapsorozat a székelyudvarhelyi múzeum alapítójának és névadójának, Haáz Ferenc Rezsőnek olyan akvaralljeiről készült, melyek erdélyi népviseleteket ábrázolnak. A család és a múzeum tulajdonában lévő alkotások reprodukcióit Balázs Ödön és Tordai Ede készítette. A 16 ábrázolás többsége az egykori Udvarhelyszék településeinek viseletét mutatja be: a székelymuzsnait, petkit, almásit, lövéteit, gyulakutit a siklódival közösen, kecsetit és kisfaludit, illetve agyagfalvi és szolokmai lányviseletet. Felsőrákosi és Gyergyó vidéki székely, gyimesfelsőlóki csángó, lövéri román és batosi szász viselet is helyet kapott a sorozatban. A borítón egy utcakép, lövétei lakodalom jelenete látható.

Expoziție de fotografii și prezentare de cărți la Plăieșii de Jos cu ocazia Zilei a Culturii Maghiare 2018

Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Harghita, Consiliul Județean Harghita împreună cu Primăria din Plăieșii de Jos în data de 19 ianuarie, vineri, începând cu orele 17 organizează expoziție fotografică și prezentare de cărți în Casa de cultură din Plăieșii de Jos cu ocazia sărbătoririi Zilei a Culturii Maghiare. Expoziția cu titlul Pe urmele lui Orbán Balázs în Valea Ghimeșului prezintă cotidieele locuitorilor din zonă, care trăiesc într-un mediu specific, privind frumusețile și bogățiile naturale, precum și modul de trai arhaic. Fotografiile expoziției au fost alese de către fotograful Balázs Ödön dintr-un material reprezentativ, realizat în tabăra din 12–19 mai și 20–25 octombrie 2017. La vernisaj participă cu un program cultural un grup de școlari din Plăieșii de Jos.

Cărțile editate de Centru vor fi prezentate de către P. Buzogány Árpád: volume de studii etnografice și de istoriografie locală, albume foto.